

MINISTERUL PUBLIC
PARCHETUL DE PE LÂNGĂ ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE
ȘI JUSTIȚIE
CABINET PROCUROR GENERAL

Nr. 14058/3004/III-5/2014
conex cu nr. 2401/C/3056/III-5/2014

Către,

PREȘEDINTELE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

În temeiul art. 471 din Codul de procedură penală, vă sesizăm cu

RECURS ÎN INTERESUL LEGII

privind interpretarea și aplicarea unitară a dispozițiilor art. 348 din Codul de procedură penală, respectiv competența de a se pronunța asupra măsurilor preventive pe durata soluționării contestației prevăzute de art. 347 din același cod

*

În urma analizei jurisprudenței naționale în această materie au fost identificate următoarele orientări:

I. Potrivit unei orientări, competent să se pronunțe asupra măsurilor preventive (*în special, a celor privative de libertate care sunt singurele care au o durată determinată*) este judecătorul de cameră preliminară de la instanța superioară celei sesizate, respectiv acela investit și cu competența soluționării contestației întemeiate pe dispozițiile art. 347 din Codul de procedură penală.

Potrivit jurisprudenței care ilustrează această orientare (*anexele 1-15*), judecătorul de cameră preliminară de la instanța ierarhic superioară celei sesizate și având spre soluționare contestația a verificat și legalitatea și temeinicia măsurii arestării preventive dispuse față de inculpat, invocându-se ca temei legal dispozițiile art. 348 raportat la art. 207 din Codul de procedură penală.

Din analiza hotărârilor relevante, rezultă că, în această ipoteză, nu s-a pus în mod expres problema competenței sub aspect funcțional, **în sensul dacă judecătorul investit cu contestația ar putea sau nu să verifice el însuși legalitatea și temeinicia măsurii preventive a arestului.**

MINISTERUL PUBLIC
PARCHETUL DE PE LÂNGĂ ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE
CABINET PROCUROR GENERAL

II. Potrivit celeilalte orientări jurisprudențiale, dimpotrivă, competent să se pronunțe asupra măsurilor preventive a fost considerat judecătorul de cameră preliminară de la instanța competentă să judece cauza în fond (*anexele 16-27*).

Totodată, în cadrul acestei orientări, în raport cu funcția judiciară, s-au conturat două puncte de vedere:

II.1. Potrivit unui punct de vedere (*majoritar*), pronunțarea asupra măsurilor preventive s-a realizat de judecătorul de la instanța competentă să judece cauza în fond, în calitate de judecător de cameră preliminară și conform dispozițiilor legale care reglementează măsurile preventive în procedura de cameră preliminară (*anexele 16-25*).

II.2. Potrivit celuilalt punct de vedere, tot judecătorul de la instanța competentă să judece cauza în fond s-a pronunțat asupra măsurilor preventive, însă în exercitarea funcției de judecată și conform reglementărilor care normează măsurile preventive în cursul judecății *anexele 26, 27*);

*

Apreciez că soluția legală este aceea conform căreia competența pronunțării asupra măsurilor preventive, pe durata soluționării contestației prevăzute de art. 347 din Codul de procedură penală, aparține judecătorului de cameră preliminară de la instanța competentă să judece cauza în fond, respectiv cea exprimată de orientarea jurisprudențială menționată la punctul II.1.

*

Potrivit art. 348 din Codul de procedură penală, competent să se pronunțe asupra măsurilor preventive în procedura de cameră preliminară este judecătorul de cameră preliminară. Textul legal însă nu operează nicio distincție, după cum cauza se află în procedura propriu-zisă de cameră sau în procedura soluționării căii de atac împotriva unora dintre soluțiile pronunțate în această procedură, respectiv a contestației prevăzute de art. 347 din Codul de procedură penală. Acest mod de redactare face dificilă identificarea judecătorului de cameră preliminară competent – cel de la instanța competentă să judece cauza în fond sau cel de la instanța ierarhic superioară și care este competent și cu judecarea contestației prevăzute de art. 347 din Codul de

2

MINISTERUL PUBLIC
PARCHETUL DE PE LÂNGĂ ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE
CABINET PROCUROR GENERAL

procedură penală.

În aceste condiții, pentru înlăturarea ambiguității create de redactarea art. 348 din Codul de procedură penală, devin utile și lămuritoare dispozițiile art. 347 din același cod, respectiv valorificarea lor în cadrul unei interpretări sistemică.

Astfel, dispozițiile art. 347 din Codul de procedură penală care reglementează contestația, în alineatul al treilea, prevăd expres acele dispoziții privind procedura de cameră preliminară care sunt aplicabile și în procedura de soluționare a contestației (*durata procedurii în camera preliminară – art. 343; măsurile premergătoare – art. 344; procedura în camera preliminară – art. 345; soluțiile – art. 346*). Or, potrivit art. 347 alin. 3 din Codul de procedură penală trimiterea și, respectiv, aplicarea corespunzătoare în soluționarea contestației, nu vizează și art. 348 din același cod, privind măsurile preventive.

În acest context, singura concluzie ce poate fi formulată este aceea că dispozițiile legale privind măsurile preventive în procedura de cameră preliminară nu sunt incidente și în contestația prevăzută de art. 347 din Codul de procedură penală și, în consecință, pronunțarea asupra măsurilor preventive în procedura de cameră preliminară excede competenței funcționale a judecătorului de cameră preliminară de la instanța ierarhic superioară sau a completului de doi judecători de cameră preliminară al Înaltei Curți de Casație și Justiție, investit cu judecarea contestației.

Pentru aceeași concluzie pledează și dispozițiile art. 347 alin. 1 din Codul de procedură penală ("*în termen de trei zile de la comunicarea încheierii prevăzute de art. 346 alin. 1, procurorul și inculpatul pot face contestație cu privire la modul de soluționare a cererilor și excepțiilor, precum și împotriva soluțiilor prevăzute la art. 346 alin. 3-5*"). Astfel, dispoziția citată, stabilind obiectul asupra căruia poartă controlul în calea de atac a contestației și, prin aceasta, limitele investirii instanței de control judiciar, nu vizează și materia măsurilor preventive.

În consecință, din interpretarea și analiza dispozițiilor art. 347 alin. 1 și 3 din Codul de procedură penală, rezultă că judecătorului de cameră preliminară de la instanța ierarhic superioară sau completului de doi judecători de cameră preliminară de la Înalta Curte de Casație și Justiție nu le este conferită competența de a se pronunța asupra măsurilor preventive, nici în primă instanță și nici ca instanță de control judiciar. A le recunoaște o asemenea competență ar echivala cu o adăugare la lege. Mai mult, s-ar ajunge la dificultăți sau la soluții nelegale ori neprevăzute de lege în ceea ce privește calea de atac a

MINISTERUL PUBLIC
PARCHETUL DE PE LÂNGĂ ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE
CABINET PROCUROR GENERAL

contestăției împotriva încheierii prin care se dispune asupra măsurilor preventive. Astfel, s-ar putea ajunge la o deplasare a competenței de a judeca o asemenea contestație către instanțele ierarhic superioare celei care judecă contestația întemeiată pe art. 347 din Codul de procedură penală, în măsura în care judecătorul de cameră preliminară de la instanța ierarhic superioară / completul de doi judecători de cameră preliminară al Înaltei Curți de Casație și Justiție s-ar pronunța, în primă instanță, asupra măsurilor preventive. Or, o asemenea competență nu are temei legal și, totodată, contravine art. 205 din Codul de procedură penală. Mai mult, la nivelul instanței supreme, este imposibilă atribuirea unei astfel de competențe, în condițiile în care dispozițiile legale existente în materie de competență (*fie că este vorba de Codul de procedură penală sau de Legea nr. 304/2004*) nu oferă nicio soluție.

De asemenea, de neacceptat, în raport cu caracterul evident nelegal, ar fi și concluzia potrivit căreia, într-o astfel de ipoteză, este exclusă calea de atac împotriva încheierii prin care se dispune asupra măsurilor preventive.

Prin urmare, în temeiul art. 348 din Codul de procedură penală și a argumentelor deduse din interpretarea art. 347 alin. 1 și 3 din același cod, singura soluție legală și funcțională este aceea potrivit căreia în procedura de cameră preliminară, de la sesizarea instanței cu rechizitoriu și până la rămânerea definitivă a soluțiilor pronunțate de judecătorul de cameră preliminară conform art. 346 alin. 3-5 din Codul de procedură penală, inclusiv prin soluționarea contestației prevăzute de art. 347 din același cod, competența pronunțării asupra măsurilor preventive aparține judecătorului de cameră preliminară de la instanța sesizată cu rechizitoriu.

Din perspectiva acestei concluzii este asigurată și respectarea art. 205 din Codul de procedură penală; împotriva încheierii prin care se dispune de către judecătorul de cameră preliminară de la instanța sesizată cu rechizitoriu asupra măsurilor preventive, inclusiv pe durata soluționării contestației întemeiate pe art. 347 din Codul de procedură penală, procurorul și inculpatul pot exercita calea de atac a contestației, cu respectarea competenței stabilite de art. 205 alin. 1 fraza a II-a și alin. 2 din același cod.

Concluzia competenței funcționale a judecătorului de cameră preliminară de la instanța sesizată cu rechizitoriu (*instanța competentă să judece cauza în fond*) de a se pronunța asupra măsurilor preventive și pe durata soluționării contestației prevăzute de art. 347 din Codul de procedură penală este susținută și din perspectiva art. 425¹ alin. 4 raportat la art. 416 cu referire la

MINISTERUL PUBLIC
PARCHETUL DE PE LÂNGĂ ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE
CABINET PROCUROR GENERAL

art. 347 din același cod. Aceste din urmă dispoziții legale, prevăzând efectul suspensiv al exercitării căii de atac a contestației, au drept consecință prelungirea fazei de cameră preliminară până la momentul soluționării acestei căi de atac.

În consecință, cauza aflându-se până la soluționarea contestației prevăzute de art. 347 din Codul de procedură penală în faza camerei preliminare, conform art. 348 din același cod, competent să se pronunțe asupra măsurilor preventive este judecătorul de la instanța sesizată cu rechizitoriu (*instanța competentă să judece cauza în fond*) în calitate de judecător de cameră preliminară, iar nu în exercitarea funcției de judecată. Procedura de urmat va fi cea prescrisă de art. 207 din Codul de procedură penală la care, de altfel, trimite și art. 348 alin. 2 din același cod, împotriva încheierilor prin care se va dispune asupra măsurilor preventive urmând a fi exercitată calea de atac a contestației, conform art. 205 din Codul de procedură penală.

În cazul încheierilor pronunțate în temeiul art. 346 alin. 2 din Codul de procedură penală, încheieri care sunt definitive și pentru care art. 347 din Codul de procedură penală nu prevede posibilitatea atacării cu contestație, judecătorul de la instanța sesizată prin rechizitoriu se pronunță asupra verificării menținerii arestării preventive în calitate de judecător care exercită funcția de judecată în cauză, pe baza dispozițiilor legale care guvernează măsurile preventive în cursul judecății.

Având în vedere cele expuse, vă solicităm să constați că problema de drept a primit o soluționare diferită din partea instanțelor judecătorești și, printr-o decizie obligatorie, să stabiliți modul unitar de interpretare și aplicare a dispozițiilor legale, conform art. 474 Codul de procedură penală.

